

יום ג', כ"א באלול תשס"ז (04 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מחר, **כ"ב באלול** בשנת תשי"ג (1953), הוחל בעבודות **מוביל המים הארצי** (אחרי סכסוך עם סוריה על זכותה של ישראל לכרות תעלה באזור המפורז, הועתק כעבור זמן אתר שאיבת מי הירדן לים כנרת).

מים היו מאז ומתמיד נקודה כאובה בדברי ימי המזרח התיכון. מתחילת המאה ה-20 החריף הסיכסוך והגיע לשיאו **במלחמת ששת הימים**. גם ישראל וגם שכנותיה רואות במים "דם החיים", והדרך היחידה ליישב את המחלוקת רבת-השנים היא לכרות "ברית דמים". על פי האגדה, היו לנהר הירדן שלושה יובלים שזרמו בכיוונים שונים. השלושה רבו ביניהם איזה הוא הגדול והחשוב מכולם, ואז ירד אדון אל גבעה קטנה, היא תל דן (תל אלקאדי) ופסק: "שלושתכם יקרים לי. התאחדו ותהיו חשובים מכל" - וכך נברא הירדן. הריב על הבכורה הסתיים, אך המריבה על מימיו נמשכת עד עצם היום הזה וסופה אינו נראה באופק.

הסבב האחרון של שיחות המים החל במאי 1992, בווינה, במהלך משא ומתן רב צדדי בין ישראל ושכנותיה. מומחי מים ודמוגרפים, כמו גם אדריכלי השלום, תמימי דעים כי לא יושג פיתרון מדיני בין ישראל לשכנותיה, כולל ערביי א"י, ללא התייחסות לבעיות המים באזור. אפילו ללא בצורת, צפוי היה כי צורכי המים של האוכלוסייה השוכנת משני צידי הירדן יעלו כבר באמצע שנות ה-90 על הרמות המסופקות. בזה נוצר גירעון של 35 מיליון מ"ק מים, ההולך ומחריף. מים נוטים להתעלם ממגבלות פוליטיות. שליש ממי השתייה מקורם באקוויפר ההר, עליו יושבת הגדה המערבית. רמת הגולן היתה זירת קרבות וסלע מחלוקת, בגלל ניסיונות הסורים להטות את מימי החצבאני והבניאס. עובדות אלו, והסכנות הנשקפות מפיתוח מערכות מים נפרדות על ידי ערביי א"י והסורים, היוו בסיס לטענתה של ישראל בדבר חיוניות השמירה על אזורים אלה בשליטתה. התומכים במדינה פלסטינאית יודעים היטב, כי ייאלצו להתמודד עם ההגבלות בכמויות המים שעומדות לרשות הגדה המערבית וחבל עזה.

מעט היסטוריה: המים היו מאז ומתמיד נקודה כאובה בדברי ימי המזרח התיכון. אך בגינם גם נחקקו חוקי מים, והונח היסוד להידרולוגיה המודרנית. במהלך הדורות חיו עמי האזור בעיקר בקירבת בארות ומקורות מים. בתחילת המאה ה-20, עם התגברות הלאומנות היהודית והערבית והחרפת העימותים ביניהן, זכה נושא המים להתייחסות מעמיקה. בשנים שאחרי מלחמת העולם הראשונה, השפיעו מקורות המים על הגבולות בין אזורי המנדט הבריטי והצרפתי שבאזור. גבולות "הבית הלאומי" הציוני, שנדונו בשיחות השלום בפריז ב-1919, נקבעו לפי שלוש אמות מידה: היסטורית, אסטרטגית וכלכלית. הנושא הכלכלי נקשר כמעט לחלוטין למשאבי מים. תוכניות הפיתוח היו כפופות לשליטה על מקורות הירדן, הליטאני, שלגי החרמון, הירמון והיבוק. בין שתי מלחמות העולם ניטש ויכוח פוליטי בשאלת פיתוח המדינות הצעירות שסביב מקורות הירדן, בעיקר ירדן וישראל, וכושר גידול האוכלוסיות שלהן. בתוכנית יונידס (1939) נקבע, כי החסר במים ימנע עלייה נוספת לישראל. לעומת זאת, תוכנית לאודרמילק (1944) גרסה, כי בטיפול נאות ייווצרו משאבים לקליטת ארבעה מיליון מהגרים, בנוסף ל-1.8 מיליון

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, **ולשלומם של כל חיילי צה"ל**

יום ג', כ"א באלול תשס"ז (04 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

התושבים, ערבים ויהודים, שחיו באותה עת בפלסטין. במהלך מלחמת העולם השנייה, צידד הממשל הבריטי בתוכנית יונידס להגבלת עליית היהודים. עם סיום המנדט, ולאחר מלחמת העצמאות, חולק נהר הירדן והסיכסוך על המים הפך בלתי נמנע. בשנות ה-50 המוקדמות דנו מדינות ערב בניצול מימי החצבאני והבניאס, ואילו בישראל ניתן פומבי לתוכנית ייבוש החולה, הטיית נהר הירדן הצפוני ובניית המוביל הארצי.

[http://www.amalnet.k12.il/MEIDA/WATER/maamar_print.asp?code_name=A_maim0170]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שלישי בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל